

بهبود گزارش گری مالی در فرابورس

معاون نظارت بر ناشران فرابورس ایران از بهبود کیفیت گزارش‌گری مالی ناشران در یک سال گذشته خبر داد و گفت: در پی اجرای برنامه‌های نظارتی و اصلاحی فرابورس، تعداد بندهای شرط حساس‌ری شرکت‌های مشمول بررسی ۳۰ درصد کاهش یافته و ۱۶ شرکت نیز از وضعیت گزارش‌گری مشروط خارج شده‌اند. جلال بهارستان با اشاره به نقش کیفیت گزارش‌گری مالی در شفافیت بازار سرمایه، توضیح داد: گزارش‌های حساس‌ری بازاریابی از وضعیت مالی شرکت‌هاو کیفیت نظام حاکمیت شرکتی است و وجود بندهای شرط متعددی می‌تواند به افزایش عیار نقدان اطلاعاتی منجر شود. او با تأکید بر اینکه ارتقای کیفیت گزارش‌گری مالی و افشای اطلاعات در اولویت برنامه‌های نظارتی فرابورس قرار دارد، گفت: در همین اساس در شهریور ۱۴۰۴ پایش جامع وضعیت گزارش‌های حساس‌ری شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازارهای اول و دوم فرابورس انجام شد که بر اساس آن ۸۳ شرکت دارای گزارش حساس‌ری مشروط شناسایی شدند. به گفته بهارستان، پس از شناسایی این شرکت‌ها، فرابورس با رویکردی تعاملی اما قاطع، موضوعات مطرح‌شده در گزارش‌های حساس‌ری را با ناشران پیگیری کرد و از هیات‌مدیره شرکت‌های مشمول خواسته شد برنامه اصلاحی، راهکارهای اجرایی و زمان‌بندی مشخص خود را برای رفع ایرادها و ابهام‌های مندرج در گزارش‌های حساس‌ری ارایه کنند. معاون نظارت بر ناشران فرابورس ایران با اشاره به نتایج بررسی دوباره وضع شرکت‌ها در شهریور ۱۴۰۵ گفت: پس از گذشت یک سال از آغاز شرکت‌های ۱۶ شرکت معادل ۲۰ درصد از مجموع ۸۲ شرکت دارای گزارش مشروط، موفق شدند نظر حساس‌ریس را به «مقبول» تغییر دهند. او افزود: بررسی‌های آماری نشان می‌دهد تعداد کل بندهای شرط حساس‌ریی این شرکت‌ها در طول یک سال گذشته ۲۰ درصد کاهش یافته‌است. به گفته بهارستان این کاهش صرفاً حاصل خروج شرکت‌ها از وضعیت مشروط نیست و نشان می‌دهد سایر ناشران نیز با اصلاح رویه‌های مالی، شفاف‌سازی حساب‌ها و پیگیری تعیین تکلیف دعوی و ابهامات مالی، در مسیر بهبود کیفیت گزارش‌گری حرکت کرده‌اند. بهارستان با تأکید بر اینکه رویکرد فرابورس در نظارت بر ناشران صرفاً شناسایی موارد نداشتن تطبیق نیست، بلکه اصلاح فرایندها و ارتقای مستمر کیفیت افشا و گزارش‌گری مالی نیز دنبال می‌شود، گفت: این مسیر با هدف کاهش ریسک اطلاعاتی، افزایش شفافیت و حرکت به سمت بازاری کارتر و وفای اکثر ادعای خواهد یافت.

بورس در پیچ ادزی

بازار ارز در روزهای اخیر شاهد عبور دلار از مرز روانی ۲۰۰ هزار تومان بوده‌است؛ سطحی که تا همین چند روز پیش به عنوان یکی از مهم‌ترین مقاومت‌های بازار شناخته می‌شد. دلار در معاملات هفته گذشته در محدوده بالای ۲۰۰ هزار تومان نوسان کرده و نرخ‌های ثبت‌شده در بازار آزاد تا حدود ۲۰۳ هزار تومان گزارش شد. عبور دلار از این مرز در شرایطی رخ داده که بازار ارز طی هفته‌های گذشته روند صعودی داشته است. این روند، علاوه بر بازار ارز، توجه فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران بازار سرمایه را نیز به آثار افزایش نرخ ارز بر سودآوری شرکت‌ها و ارزش‌گذاری دارایی‌ها معطوف کرده است. بهومن معینی، کارشناس بازار سرمایه، در گفت‌وگو با اطلاعات بورس درباره آثار افزایش نرخ ارز بر بازار سرمایه گفت: تغییر نرخ دلار، ارزش‌گذاری‌ها را در کل اقتصاد تحت تأثیر قرار می‌دهد و همزمان با افزایش انتظارات تورمی، هزینه تمام‌شده واردات و ارزش ریالی بدهی‌های ارزی شرکت‌ها را افزایش می‌دهد. به گفته او، تغییر نرخ ارز تنها به بازار ارز محدود نمی‌شود و می‌تواند بر سودآوری شرکت‌ها، هزینه‌های تولید، ارزش‌گذاری‌ها و در نهایت رفتار سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه اثر گذار باشد. وی با تأکید بر اینکه نرخ ارز غیر واقعی نیز می‌تواند برای اقتصاد مشکل ساز باشد، افزود: همانطور که پایین نگه داشتن نرخ غیر واقعی دلار می‌تواند به فرار سرمایه و تضعیف انگیزه صادرات منجر شود، نرخ‌های واقعی بالاتر نیز تبعات اقتصادی خود را خواهد داشت. بنابراین نرخ ارز باید متناسب با واقعیت‌های اقتصادی و میزان عرضه و تقاضا شکل بگیرد تا از ایجاد اختلال در تصمیم‌گیری فعالان اقتصادی جلوگیری شود. عمیدی درباره اثر افزایش دلار بر شرکت‌های بورسی نیز اظهار کرد: شرکت‌های صادرات محور بیشترین ظرفیت بهره‌مندی از افزایش نرخ ارز را دارند و رشد دلار می‌تواند در آمد و سودآوری آنها را تحت تأثیر قرار دهد. با این حال، بازار سرمایه هنوز خود را با نرخ‌های جدید ارز تطبیق نداده و همچنان با دلار یکی حرکت می‌کند. از این منظر، در صورت تثبیت نرخ‌های جدید ارز، امکان تغییر در انتظارات سرمایه‌گذاران و بازنگری در ارزش‌گذاری برخی شرکت‌ها وجود خواهد داشت. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به باه‌افا قابل توجه ارز دلار برای بازار سرمایه گفت: اگر ارزش بازار سرمایه در سال ۱۳۹۹ حدود ۳۸۰ میلیارد دلار در نظر گرفته شود، ارزش دلار ی فعلی بازار به حدود ۸۰ میلیارد دلار رسیده است. به گفته معینی، افزایش نرخ دلار در کنار رشد نکردن متناسب ارزش ریالی بازار باعث شده ارزش دلاری بورس به شکل محسوسی کاهش پیدا کند و ی دامه‌داد. کاهش ارزش دلار برای بازار سرمایه می‌تواند به عنوان یک سیگنال برای سرمایه‌گذاران مورد توجه قرار گیر، در چند پاییین بودن ارزش دلاری به تنهایی به معنای آرزنگی بهر همه شرکت‌ها نیست و انتخاب سهم همچنان باید بر مبنای تحلیل بنیادی، سودآوری، چشم‌انداز فروش و شرایط هر شرکت انجام شود. عمیدی با بیان اینکه بانک‌ها، پتروشیمی‌ها، فولادی‌های صادراتی و شرکت‌های سیمانی دارایی صادرات را از جمله گروه‌هایی دانست که می‌توانند از نرخ ارز بر اثر به‌پذیرند گفت: در گروه بانکی، تغییر نرخ تسعیر ارز می‌تواند بر عملکرد بانک‌ها اثر گذار باشد و در صنایع صادرات محور نیز افزایش نرخ ارز، در صورت فراهم بودن سایر شرایط، می‌تواند در آمد و سودآوری شرکت‌ها منعکس شود. این تحلیل‌ها، افزایش دلار لزوماً به معنای رشد یکپارچه بورس نیست. اثر نرخ ارز بر هر شرکت به ساختار درآمد و هزینه، میزان صادرات، بدهی‌های ارزی، قیمت‌گذاری محصولات و حاشیه سودان بستگی دارد. از این رو، در شرایطی که دلار وارد کانال جدیدی شده، بازار سرمایه بیش از گذشته در انتظار مشخص شدن میزان ماندگاری این نرخ و انعکاس آن در صورت‌های مالی شرکت‌هاست.

«تعادل» روند معاملات بورس را در هفته اخیر بررسی می‌کند

سایه ریسک و بازارهای موازی روی بورس

بازار سهام این‌بار بر خلاف هفته‌های گذشته نتوانست در ثبت بازدهی رکور دشکن شود؛ اما همچنان مثبت بود و تنها با افزایش عرضه‌ها مواجه شد. برخی از کارشناسان دلیل این موضوع را استراحت شاخص بیان کردند و برخی دیگر اختلاف هسته معاملات را دلیل اصلی ریزش بازار دانستند.

در هفته و در اوج معاملات بازار زمانی که شاخص کل بورس در آستانه ۶۰۷ میلیونی قرار گرفته بود، هسته معاملات با اختلال مواجه شد و نتوانست شرایط خوبی را تجربه کند و این مسیر نوسانی طی روزهای آتی ادامه داشت. به گفته این گروه از کارشناسان اختلال در هسته معاملات باعث ایجاد بی‌اعتمادی در بازار شده و ادامه این روند باعث خروج نقدینگی از بازار شد.

در مقابل گروهی از تحلیلگران عقیده دارند که تنش و جنگ در جنوب کشور باعث شد که بازار واکنشی منفی داشته باشد و شاهد روند نوسانی و حتی خروج نقدینگی از بازار باشیم. در اصل بازار سهام نسبت به جنگ واکنش نشان دادو با روند نسبتاً منفی مواجه و از رکوردهای خود فاصله گرفت. اما مسأله اساسی اینجااست که این روزها قیمت دلار در بازار غیر رسمی با همان بازار آزاد تا همان محدوده ۲۲۰ هزار تومان رسیده است. این موضوع باعث می‌شود که تمامی بازارها واکنش نشان دهند و حتی نقدینگی از بورس و سایر بازارهای موازی جمع شده و به سمت این بازار هدایت شود. در ست‌است رئیس بانک مرکزی عقیده دارند به‌زودی این قیمت کاهش پیدا می‌کند؛ ولی باور بازار چیز دیگر نیست، سرمایه‌گذاران بازارهای مالی معمولاً به مقوله سرمایه‌گذاری و جنگ به گونه‌ای دیگری نگاه می‌کنند و همین موضوع باعث شده است.

در نهایت به نظر می‌رسد در این روزها بازارهای طلا و دلار توانسته‌اند یک رغب بسیار قدرتمند برای بورس بسازند و اگر روند این چنین پیش رود احتمالاً طی روزها و هفته‌های آتی نقدینگی موجود در بازار را نیز جذب خود کنند، آید‌صویر بود و دید که شرایط سیاسی و اقتصادی کشور در کوتاه‌مدت چه تغییریاتی خواهد کرد و بازارها بر این اساس چه مسیری را طی می‌کنند.

بازار از نگاه معاملات

شاخص کل بورس که آخرین روز معاملاتی هفته گذشته در ارتفاع ۶۰۵ میلیون و ۲۸۶ هزار واحد ایستاده بود، پایان هفته را در سطح ۶ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۹۶۲ واحد به سر برد؛ یعنی رشدی حدود ۱۸۵ درصدی که برای نخستین‌بار این شاخص را بالاتر از ۶ میلیون و ۵۰۰ واحد تثبیت کرد.

در مقابل، شاخص هموزن که هفته گذشته در سطح ۶ میلیون و ۸۰۲ هزار واحد قرار داشت، این هفته به یک میلیون و ۷۹۸ هزار و ۷۵۳ واحد رسید و حدود ۰۰۱۸ درصد رشد به این معنا که برخلاف رشد شاخص کل، میانگین عملکرد نمادهای بازار در مجموع هفته اندکی منفی بود.

۱۱ هزار و ۶ میلیارد تومان از سهام، حق تقدم و شاخص کل بورس که آخرین روز معاملاتی هفته گذشته در ارتفاع ۶۰۵ میلیون و ۲۸۶ هزار واحد ایستاده بود، پایان هفته را در سطح ۶ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۹۶۲ واحد به سر برد؛ یعنی رشدی حدود ۱۸۵ درصدی که برای نخستین‌بار این شاخص را بالاتر از ۶ میلیون و ۵۰۰ واحد تثبیت کرد. در مقابل، شاخص هموزن که هفته گذشته در سطح ۶ میلیون و ۸۰۲ هزار واحد قرار داشت، این هفته به یک میلیون و ۷۹۸ هزار و ۷۵۳ واحد رسید و حدود ۰۰۱۸ درصد رشد به این معنا که برخلاف رشد شاخص کل، میانگین عملکرد نمادهای بازار در مجموع هفته اندکی منفی بود. ۱۱ هزار و ۶ میلیارد تومان از سهام، حق تقدم و شاخص کل بورس که آخرین روز معاملاتی هفته گذشته در ارتفاع ۶۰۵ میلیون و ۲۸۶ هزار واحد ایستاده بود، پایان هفته را در سطح ۶ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۹۶۲ واحد به سر برد؛ یعنی رشدی حدود ۱۸۵ درصدی که برای نخستین‌بار این شاخص را بالاتر از ۶ میلیون و ۵۰۰ واحد تثبیت کرد. در مقابل، شاخص هموزن که هفته گذشته در سطح ۶ میلیون و ۸۰۲ هزار واحد قرار داشت، این هفته به یک میلیون و ۷۹۸ هزار و ۷۵۳ واحد رسید و حدود ۰۰۱۸ درصد رشد به این معنا که برخلاف رشد شاخص کل، میانگین عملکرد نمادهای بازار در مجموع هفته اندکی منفی بود.

بررسی آمار عملکرد بازار سرمایه از ابتدای دولت چهاردهم تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵ نشان می‌دهد مجموع تأمین مالی دولت و بخش خصوصی از مسیر انتشار اوراق بدهی، ابزارهای سرمایه‌ای و تأمین مالی جمعی به ۲ هزار و ۷۵۵۶ هزار میلیارد تومان رسیده است. در این مدت، یک هزار و ۶۶۷۵ هزار میلیارد تومان از طریق انتشار اوراق بدهی، یک هزار و ۴۹۶ هزار میلیارد تومان از طریق ابزارهای سرمایه‌ای و ۳۸۵ هزار میلیارد تومان از طریق تأمین مالی جمعی تجهیز شده است. در کنار این، یعنی از ابتدای دوره تصدی سید علی مدنی‌الدلا وزیر امور اقتصادی و دارایی، ۱۸۱ مرداد ۱۴۰۵ مجموع تأمین مالی از این مسیر به یک هزار و ۷۲۳۰۳ هزار میلیارد تومان رسیده است که شامل یک هزار و ۵۰۳ هزار میلیارد تومان از طریق انتشار اوراق بدهی، ۶۵۳ هزار میلیارد تومان از طریق ابزارهای سرمایه‌ای و ۲۵۸ هزار میلیارد تومان از طریق تأمین مالی جمعی است.

بررسی داده‌های آماری نشان می‌دهد اوراق بدهی همچنان بزرگ‌ترین مسیر تأمین مالی از بازار سرمایه در دوره فعالیت دولت چهاردهم بوده است. از ابتدای دولت تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵، مجموع اوراق منتشرشده به یک هزار و ۶۶۷۵ هزار میلیارد تومان رسیده است.

از این میزان، یک هزار و ۴۲۰۰۲ هزار میلیارد تومان مربوط به ناشران دولتی، ۲۱۷۹ هزار میلیارد تومان مربوط به ناشران غیر دولتی و خصوصی و ۲۹۹۰۳ هزار میلیارد تومان مربوط به شهرداری‌ها بوده است. بر این اساس، حدود ۵۵ درصد از تأمین مالی انجام‌شده از مسیر اوراق بدهی به ناشران دولتی اختصاص داشته است، سهم بخش غیر دولتی و خصوصی حدود ۱۲ درصد و سهم شهرداری‌ها حدود ۲ درصد بوده است.

در بخش دولتی، مراحه عام یک هزار و ۴۲۴۰۴ هزار میلیارد تومان بیشترین حجم انتشار را به خود اختصاص داده است. پس از آن، استان خراسانه اسلامی با ۱۵۲ هزار میلیارد تومان و سلف‌موازی استاندارد با ۹۰۹ هزار میلیارد تومان قرار دارند. در بخش غیر دولتی و خصوصی نیز مراحه با ۳۱۷۹ هزار میلیارد تومان بیشترین سهم را داشته است. پس از آن، سلف موازی استاندارد با ۴۸۹ هزار میلیارد تومان، اوراق گام با ۴۷ هزار میلیارد تومان، اجاره با ۴۵۳۰۳ هزار میلیارد تومان و مراحه کوچک و کوتامند با ۳۰۷ هزار میلیارد تومان قرار گرفته‌اند.

تأمین مالی سرمایه‌ای به

۱۰۴۹۶ هزار میلیارد تومان رسید

دومین مسیر تأمین مالی در دوره دولت چهاردهم، استفاده از ظرفیت ابزارهای سرمایه‌ای بوده است. بر اساس آمار، تأمین مالی از این مسیر تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵

صندوق‌های سهامی خارج شد. با این حال، بازار همچنان از ارزش معاملات بالایی بر خوردار بود و مجموع گردش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به حدود ۱۹۰ هزار و ۷۷۰ میلیارد تومان رسید.

هفته معاملاتی با ادامه روند صعودی بازار آغاز شد. در روز شنبه ۷ شهریور، شاخص کل با رشد ۲۰۰۳ درصدی برای نخستین‌بار وارد کانال ۶۵۵ میلیون واحد شد و در ارتفاع ۶ میلیون و ۵۱۶ هزار واحد قرار گرفت. پس از افزایش ۰۰۴۹ درصدی به ۶ میلیون و ۵۴۷ هزار واحد رسید. روز شنبه نیز شاخص کل ۰۰۵۵ درصد تقویت شد و تا سطح ۶ میلیون و ۵۸۳ هزار و ۱۰۹۲ واحد پیش رفت؛ بالاترین سطح هفته. اما چهارشنبه شرایط کملاً تغییر کرد. فشار فروش سنگین در دقایق ابتدای معاملات موجب شد شاخص کل حتی حدود ۱۵۱ هزار واحد افت کند. در روز چهارشنبه شاخص کل حتی حدود ۱۰۴۹ درصد افت و در ارتفاع ۶ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۹۶۲ واحد به کار خود پایان داد.

در مجموع، با وجود افت سنگین روز پایانی، شاخص کل همچنان توانست بازدهی هنگتی مثبتی را ثبت کند؛ باز‌هایی که همانطور که خواهد آمد، بیش از آنکه حاصل تلاش گسترده بازار باشد، محصول حرکت نمادهای بزرگ و شاخص ساز بود.

یکی از مهم‌ترین تغییرات این هفته در جریان نقدینگی واقعی‌ها دیده شد. در مجموع چهار روز معاملاتی، حدود ۱۱ هزار و ۶ میلیارد تومان پول حقیقی از سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی خارج شد.

روز شنبه ۹۵۸ میلیارد تومان پول حقیقی وارد بازار شد، اما از روز دوشنبه روند خروج پول آغاز شد؛ به گونه‌ای که در این روز ۲ هزار و ۷۴۰ میلیارد تومان، در روز شنبه ۴ هزار و ۱۹۲ میلیارد تومان و در روز چهارشنبه ۵ هزار و ۶۹۹ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار خارج شد. به این ترتیب، اگر چه هفته با ورود پول حقیقی آغاز شد، خروج نقدینگی در سه روز بعد

برآند هفتگی را به خروج حدود ۱۱ همت رساند. از نظر عملکرد شاخص کل، شنبه ۷ شهریور بهترین روز معاملاتی هفته بود. شاخص کل در این روز ۱۲۹ هزار و ۵۸۳ واحد، معادل ۲۰۰۳ درصد رشد کرد و بازار با در تراز محسوس خریداران به کار خود پایان داد. در مقابل، چهارشنبه ۱۱ شهر یو ضعیف‌ترین روز هفته بود؛ شاخص کل در این روز ۷۹ هزار و ۱۹۶ واحد، معادل ۱۰۲۱ درصد افت کرد و شاخص هموزن نیز در همین روز ۱۰۴۶ درصد کسر شد تا فشار فروش در بخش گسترده‌ای از بازار نمایان شود.

از سوی دیگر قدرت خریداران و فروشنده‌گان نیز در روزهای هفته قابل توجه بود. قرائت خرید حقیقی‌ها به روز شنبه با ثبت عدد ۱۰۸ و به بالاترین سطح هفته رسید و پس از آن، شنبه با ۱۰۱۶ قرار داشت. اما در روز شنبه قدرت خرید به منفی ۱۶۲ رسید که نشان‌دهنده بر تری قابل توجه فروشنده‌گان بود؛ چهارشنبه نیز این شاخص در محدوده منفی ۱۰۴۶ قرار گرفت؛ بنابراین، سشنه‌ها را می‌توان از نظر قدرت فروشنده‌گان ضعیف‌ترین روز هفته دانست؛ در حالی که دوشنبه بیشترین بر تری نسبی خریداران را به ثبت رساند.

افزایش ارزش معاملات

ارزش معاملات نیز یکی از نکات قابل توجه بازار در چهارشنبه این روز شنبه ارزش معاملات ۲۹ هزار و ۷۲۶ میلیارد تومان بود، اما روز دوشنبه با افزایش قابل توجه به ۵۱ هزار و ۵۹۷ میلیارد تومان رسید. این روند در روز سه‌شنبه نیز ادامه پیدا کرد و ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به ۵۸ هزار و ۹۱۶ میلیارد تومان رسید؛ بالاترین رقم ثبت‌شده در این هفته.

در روز چهارشنبه ارزش معاملات به ۴۰ هزار و ۵۳۱ میلیارد تومان کاهش یافت، اما همچنان در سطح مناسبی قرار داشت. به این ترتیب، بازار در هر چهار روز معاملاتی ارزش معاملات بالایی داشت و مجموع ارزش معاملات این گروه از دارایی‌ها به حدود ۱۹۰

تجهیز ۲،۷ هزار همت از بازار سرمایه در دولت چهاردهم

دو مفهوم متفاوت افزایش سرمایه و تأمین مالی

در بررسی آمار افزایش سرمایه، میان «افزایش سرمایه» و «تأمین مالی» باید تفکیک قائل شد. مجموع افزایش سرمایه ثبت‌شده از ابتدای دولت چهاردهم تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵، احتساب از ابتدای تجدید ارزیابی، به یک هزار و ۳۲۷۰۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. از این میزان، ۸۸۸۰۱ هزار میلیارد تومان مربوط به مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌هاست. این رقم به دلیل آنکه به‌طور مستقیم به معنای ورود منابع جدید به شرکت نیست، در محاسبه تأمین مالی از طریق ابزارهای سرمایه‌ای لحاظ نمی‌شود. بر این اساس، رقم یک هزار و ۴۹۶ هزار میلیارد تومان به‌انگیز تأمین مالی از محل افزایش سرمایه از مسیر مطالبات حال شده و آورده نقدی، آورده نقدی با سلب حق تقدم و سود نقدی با سلب حق تقدم انجام‌شده است.

بر اساس آمار عملکرد بازار سرمایه، در یک‌سال اخیر، یعنی از ابتدای دوره تصدی سید علی مدنی‌زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی، ۱۸۱ مرداد ۱۴۰۵، در مجموع ۱۸۷۲۰۳ هزار میلیارد تومان از طریق اوراق بدهی، ابزارهای سرمایه‌ای و تأمین مالی جمعی در بازار سرمایه تأمین شده است. در این مدت، یک هزار و ۱۹۴۵ هزار میلیارد تومان و سلف‌موازی استاندارد با ۹۰۹ هزار میلیارد تومان قرار دارند. در بخش غیر دولتی و خصوصی نیز مراحه با ۳۱۷۹ هزار میلیارد تومان بیشترین سهم را داشته است. پس از آن، سلف موازی استاندارد با ۴۸۹ هزار میلیارد تومان، اوراق گام با ۴۷ هزار میلیارد تومان، اجاره با ۴۵۳۰۳ هزار میلیارد تومان و مراحه کوچک و کوتامند با ۳۰۷ هزار میلیارد تومان قرار گرفته‌اند.

تأمین مالی جمعی

برای یک هزار و ۸۹۶ طرح

تأمین مالی جمعی نیز در دوره دولت چهاردهم یکی از مهم‌ترین مسیر تأمین مالی از بازار سرمایه در دوره فعالیت دولت چهاردهم بوده است. بر اساس آمار، از ابتدای دولت تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵، یک هزار و ۸۹۶ طرح از طریق این سازو کار تأمین مالی شده و مبلغ مشارکت در این طرح‌ها به ۳۸۵ هزار میلیارد تومان رسیده است. بر این اساس، انتشار اوراق بدهی با سهم حدود ۶۴ درصد، بیشترین سهم را تأمین مالی بازار سرمایه در دوره تصدی وزیر امور اقتصادی و دارایی را به خود اختصاص داده است. ابزارهای سرمایه‌ای نیز حدود ۲۵ درصد از مجموع تأمین مالی این دوره را تشکیل داده‌اند و تأمین مالی جمعی با سهم حدود ۱۰۴ درصد در تریه بعدی قرار گرفته است. مجموع تأمین مالی انجام‌شده از ابتدای دوره تصدی دکتر مدنی‌زاده، ۶۸ درصد کل تأمین مالی ثبت‌شده از ابتدای دولت چهاردهم تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵ بوده است.

شنبه ۱۴ شهریور ۱۴۰۵ | ۲۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۸ | سال سیزدهم | شماره ۳۴۰۱ | Sat, Sep 5, 2026

بازار سرمایه

آغاز معاملات گواهی سپرده

کالایی متانول در بورس انرژی

باشگاه خبرنگاران | بازار سرمایه در سال‌های اخیر تلاش کرد به‌تاز توسعه ابزارهای مالی جدید؛ علاوه بر تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی؛ زمینه‌شفاف‌تر شدن معاملات کالا و افزایش دسترسی سرمایه‌گذاران به بازارهای مختلف را فراهم کند. یکی از این ابزارها، گواهی سپرده کالایی است؛ ابزاری که در آن کالا در انبار مورد تأیید بورس نگهداری می‌شود و در مقابل، اوراقی تحت عنوان گواهی سپرده کالایی برای آن صادر می‌شود. این گواهی می‌تواند در بازار مورد معامله قرار گیرد و در شرایط تعیین‌شده، دارنده آن امکان دریافت کالای فیزیکی را نیز خواهد داشت. در همین راستا، معاملات گواهی سپرده کالایی متانول از دیروز در بورس انرژی ایران آغاز شد. متانول یکی از محصولات مهم؛ ذخیره پتروشیمی است که معاملات آن در قالب گواهی سپرده کالایی، در بورس انرژی کشور آغاز شده است. محمد نظیفی، مدیرعامل بورس انرژی ایران، در مراسم آغاز معاملات گواهی سپرده کالایی متانول با اشاره به برنامه‌ای این بورس برای توسعه ابزارهای مالی گفت: توسعه بخش مالی بازار انرژی جزو اولویت‌های استراتژیک بورس انرژی ایران است؛ امیدواریم گواهی‌های سپرده‌با شناسایی بیشتر صنایع پتروشیمی و پالایشی با این ابزارها بتوانند در زمینه تأمین مالی و فروش، استراتژی‌های متنوعی در استفاده کنند. مدیرعامل بورس انرژی همچنین با اشاره به ابتدای گواهی سپرده متانول اظهار کرد: گواهی سپرده متانول برای اولین بار در کشور عرضه شد؛ امیدواریم شاهد رونق بیشتر این ابزار و استقبال صنایع و سرمایه‌گذاران باشیم. در ادامه نیز محمود کریمی معاون توسعه بازار بورس انرژی گفت: معاملات این گواهی برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی امکان‌پذیر است و روزهای معاملاتی آن از شنبه تا چهارشنبه خواهد بود. پیش‌گشایش معاملات از ساعت ۸:۴۵ تا ۹:۰۰ و معاملات پیوسته‌است از ساعت ۹:۰۰ تا ۱۵:۰۰ انجام خواهد گرفت. او افزود: همه‌چنین حداقل میزان خرید یک روزه و حداقل میزان تحویل معادل ۲ میلیون کیلوگرم تعیین شده است. دامنه نوسان قیمتی برای این معاملات در نظر گرفته نشده و تسویه معاملات نیز به صورت ۱۰+۱ انجام می‌شود. یکی از مهم‌ترین مزایای گواهی سپرده کالایی، فراهم‌شدن امکان معامله کالا بدون نیاز به حباب‌جایی مکرر آن است. در معلات سنتی، انتقال کالا میان فروشنده و خریدار می‌تواند هزینه‌هایی مانند حمل‌ونقل، بارگیری، تخلیه و نگهداری ایجاد کند؛ اما در معاملات گواهی سپرده، تمامی که‌دارنده گواهی تصمیم به تحویل فیزیکی کالا نگیرد، کالا در انبار مورد تأیید باقی می‌ماند. از سوی دیگر، انجام معاملات در بستر بورس انرژی می‌شود. یکی از مهم‌ترین مزایای وارد بازار شد و کمک‌کنند قیمت کالا بر اساس سازو کار عرضه و تقاضا در بازار شکل می‌گیرد و اطلاعات معاملات نیز در چارچوب مقررات بازار سرمایه قابل‌صداست. این موضوع می‌تواند به کشف‌بهت قیمت محصولات کاهش عدم شفافیت در معاملات کمک کند و در نهایت زمینه تصمیم‌گیری بهتر تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاران را فراهم آورد. یکی از مهم‌ترین کارکردهای که‌برای توسعه گواهی سپرده کالایی در نظر گرفته می‌شود، ایجاد ظرفیت جدید برای تأمین مالی تولیدکنندگان است؛ صنایع پتروشیمی و پالایشی به دلیل سرمایه‌بر بودن، همواره به‌منابع مالی قابل‌توجهی برای تأمین سرمایه‌در نیاز دارند. اجرای طرح‌های توسعه‌ای نیز از مزایای استفاده از ابزارهای مانند گواهی سپرده کالایی می‌تواند در کنار روش‌های سنتی تأمین مالی، گزینه دیگری را پیش‌روی این صنایع قرار دهد. در این روش، موجودی کالایی تولید‌شده به‌انتظار انتشار گواهی سپرده قرار گیرد و با معامله این گواهی‌ها در بازار، نقدینگی مورد نیاز در زنجیره تولید و تجارت کالا گردش پیدا کند.

موج افزایش سرمایه در بورس

صدای بورس | در روزهای اخیر، مجموعه‌ای از شرکت‌های بورسی در بازار سرمایه ایران از تصمیمات جدید مدیرای افزایش سرمایه خبر داده‌اند؛ تصمیماتی که عمدتاً با هدف اصلاح ساختار مالی، تقویت بنیه سرمایه‌ای، جلوگیری از خروج نقدینگی و بهبود ظرفیت سودآوری اتخاذ شده‌اند. این موج از افزایش سرمایه‌ها که در سال ۱۴۰۰ میلادی آغاز شد، تاکنون به ۲۸ شرکت گسترش یافته است. بر اساس آمار ارائه‌شده، از ابتدای دولت تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵، احتساب از ابتدای تجدید ارزیابی، به یک هزار و ۳۲۷۰۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. از این میزان، ۸۸۸۰۱ هزار میلیارد تومان مربوط به مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌هاست. این رقم به دلیل آنکه به‌طور مستقیم به معنای ورود منابع جدید به شرکت نیست، در محاسبه تأمین مالی از طریق ابزارهای سرمایه‌ای لحاظ نمی‌شود. بر این اساس، رقم یک هزار و ۴۹۶ هزار میلیارد تومان به‌انگیز تأمین مالی از محل افزایش سرمایه از مسیر مطالبات حال شده و آورده نقدی، آورده نقدی با سلب حق تقدم و سود نقدی با سلب حق تقدم انجام‌شده است.

بر اساس آمار عملکرد بازار سرمایه، در یک‌سال اخیر، یعنی از ابتدای دوره تصدی سید علی مدنی‌زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی، ۱۸۱ مرداد ۱۴۰۵، در مجموع ۱۸۷۲۰۳ هزار میلیارد تومان از طریق اوراق بدهی، ابزارهای سرمایه‌ای و تأمین مالی جمعی در بازار سرمایه تأمین شده است. در این مدت، یک هزار و ۱۹۴۵ هزار میلیارد تومان و سلف‌موازی استاندارد با ۹۰۹ هزار میلیارد تومان قرار دارند. در بخش غیر دولتی و خصوصی نیز مراحه با ۳۱۷۹ هزار میلیارد تومان بیشترین سهم را داشته است. پس از آن، سلف موازی استاندارد با ۴۸۹ هزار میلیارد تومان، اوراق گام با ۴۷ هزار میلیارد تومان، اجاره با ۴۵۳۰۳ هزار میلیارد تومان و مراحه کوچک و کوتامند با ۳۰۷ هزار میلیارد تومان قرار گرفته‌اند.

تأمین مالی بازار سرمایه در مسیر رشد

آمار ۵ سال اخیر نیز روند افزایش تأمین مالی از بازار سرمایه را نشان می‌دهد. مجموع تأمین مالی ثبت‌شده در سال ۱۴۰۰ معادل ۴۴۸ هزار میلیارد تومان بود که این رقم در سال ۱۴۰۱ به ۵۹۲ هزار میلیارد تومان، در سال ۱۴۰۲ به ۷۸۴ هزار میلیارد تومان، در سال ۱۴۰۳ به یک هزار و ۱۵۷ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۴۰۴ به یک هزار و ۵۲۶ هزار میلیارد تومان رسید.

همچنین از ابتدای سال ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۵ هزار ۴۶۳ هزار میلیارد تومان تأمین مالی از بازار سرمایه انجام شده است.

این روند نشان می‌دهد ظرفیت بازار سرمایه برای تجهیز منابع در سال‌های اخیر افزایش یافته و در دوره دولت چهاردهم نیز استفاده از ابزارهای مختلف تأمین مالی ادامه داشته است.

عرضه اولیه ۴۸ شرکت در بازار

در کنار تأمین مالی، ورود شرکت‌های جدید به بازار سرمایه یکی از شاخص‌های عملکرد این بازار در دوره دولت چهاردهم بوده است. بر اساس آمار ارائه‌شده، از ابتدای دولت تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۵، ۴۸ شرکت در بورس تهران و فرابورس ایران عرضه اولیه شده‌اند. از این تعداد، ۱۴ شرکت در بورس انرژی و ۳۴ شرکت در فرابورس ایران عرضه اولیه شده‌اند. ارزش عرضه‌های اولیه این ۴۸ شرکت، بر اساس ارقام مندرج در جدول و با توجه به میانگین مبلغ این بخش به ریال ثبت‌شده‌اند، در مجموع به ۱۸۶۰۴۶ هزار میلیارد ریال رسیده است. این رقم معادل حدود ۱۸۶۵ هزار میلیارد تومان است.

بزرگ‌ترین عرضه اولیه این دوره از نظر ارزش، مربوط به پتروشیمی آرون‌دالارزش ۲۲۵ هزار میلیارد ریال بوده است. پس از آن، فولاد سیرجان ایرانیان با حدود ۱۹۶ هزار میلیارد ریال و گروه مالی نماذ غدیر با حدود ۱۰۵ هزار میلیارد ریال قرار دارند. همچنین ارزش عرضه اولیه گروه مالی مهرگان تأمین پارس حدود ۹۰۲۵ هزار میلیارد ریال و رینگ اسپرت نوری‌یز حدود ۸۰۹۹ هزار میلیارد ریال بوده است. از نظر تعداد عرضه‌های اولیه، صنعت سرمایه‌گذاری‌ها با ۵ شرکت و صنعت محصولات غذایی با ۴ شرکت، بیشترین سهم را در عرضه اولیه دارند. تعداد شرکت‌های عرضه‌شده را به خود اختصاص داده‌اند. پس از این ۲ صنعت، گروه‌های زراعت و خدمات وابسته و فلزات اساسی هر کدام با ۴ شرکت قرار دارند. بررسی فهرست عرضه‌های اولیه همچنین نشان می‌دهد شرکت‌های جدید از طیف متنوعی از صنایع شامل سرمایه‌گذاری، صنایع غذایی، زراعت، فلزات اساسی، دارویی، فناوری اطلاعات و ارتباطات، انرژی، خودرو، ساختمان و سایر حوزه‌ها وارد بازار سرمایه شده‌اند.